

W nowej roli

Miesięcznik
Rolniczy

ISSN 2300-4487
Nr 5 (145) maj 2023

Kryzys zbożowy

- propozycje rozwiązań na rynkach rolnych

str. 8-9

Uprawa roślin miododajnych

- opłaca się rolnikom

str. 12

KGW Bednary

- smak i pasja

str. 16

Spis treści

Aktualności

XVI posiedzenie KRIR

.....str. 3

Dopłaty 2023

.....str. 4

Ubezpieczajmy się u siebie

Agrocasco

.....str. 5

Samorząd rolniczy

Działania IRWŁ

.....str. 6 - 7

Temat numeru

Kryzys zbożowy

.....str. 8-9

Dobre praktyki w rolnictwie

Soja - polskie białko

.....str. 10 - 11

Uprawa roślin miododajnych

.....str. 12

Specjalista doradza

PIORiN

.....str. 14

KRUS

.....str. 14

Informacje z rynku „Zjazdowa”

Kapusta - młoda kontra stara

.....str. 15

Zdrowie

KGW Bednary

.....str. 16

Miesięcznik Rolniczy

Redakcja: Materiały do gazety

Sylwia Skulimowska – 604 627 197

sylwia.skulimowska@izbarolnicza.lodz.pl

Reklama: Piotr Kociołek – 692 467 000

piotr.kociolek@wp.pl

Zdjęcie na okładce:

Zdjęcie na okładce: Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin,

Uprawa roślin miododajnych str. 12

Redakcja i wydawca nie ponoszą odpowiedzialności za treść

tekstów i reklam dostarczonych przez Instytucje współpracujące.

Redakcja nie zwraca niezamówionych tekstów i zastrzega sobie

prawo ich skracania, redagowania i umieszczania na stronie

www.izbarolnicza.lodz.pl

Nakład: 10 000 egz. ISSN 2300 - 4487

Wydawca:

SAM-ROL Sp. z o. o.,

ul. Beskidzka nr 124,

91-610 Łódź, tel. 42 632 70 21

Projekty i druk:

www.tagraf.pl

Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego
ul. Beskidzka nr 124, 91-610 Łódź
tel. 42 632-70-21 fax 42 632-70-31,
www.izbarolnicza.lodz.pl, info@izbarolnicza.lodz.pl

Izba Rolnicza
Województwa Łódzkiego

Biura Powiatowe	Przewodniczący/ Delegat	Adres biura	Telefon/@
Bełchatów	Piotr Kociołek Janusz Frydrychowski	Urząd Gminy ul. Kościuszki 13 97-400 Bełchatów	511 124 504 bpbelchatow@izbarolnicza.lodz.pl
Brzeziny	Eugeniusz Supera Dorota Kołodziejczyk	UG Brzeziny ul. Sienkiewicza 16 A 95-060 Brzeziny	510 474 851 bpbzeziny@izbarolnicza.lodz.pl
Kutno	Włodzimierz Jaworski Andrzej Górczyński	ul. Podrzeczna 18 99-300 Kutno, pok. 117	510 474 825 bpkutno@izbarolnicza.lodz.pl
Łask	Bronisław Węglewski Iwona Mamzer	Urząd Gminy w Łasku ul. Warszawska 14 98-100 Łask, pokój 48	510 474 871 bplask@izbarolnicza.lodz.pl
Łęczyca	Zbigniew Marczak Krzysztof Ogórek	ul. Kaliska 9a 99-100 Łęczyca	510 474 825 bpleczyca@izbarolnicza.lodz.pl
Łowicz	Roman Wodzyński Waldemar Wojciechowski	ul. Starościńska 1 99-400 Łowicz, pok. 213	510 474 800 bpłowicz@izbarolnicza.lodz.pl
Łódź-Wschód	Michał Owczarek Marcin Derach	ul. Beskidzka nr 124 91-610 Łódź, pok. 2	510 474 874 bplodz-wsch@izbarolnicza.lodz.pl
Opoczno	Marian Kacprzak Krzysztof Juszyński	Starostwo Powiatowe ul. Kwiatowa 1a 26-300 Opoczno, pok. C16	510 474 870 bpopoczno@izbarolnicza.lodz.pl
Pabianice	Grzegorz Antoniewski Jan Chojcecki	ul. Piłsudskiego 34 95-200 Pabianice	510 474 865 bppabianice@izbarolnicza.lodz.pl
Pajęczno	Paweł Sikora Jarosław Gasiński	ul. 1 Maja 73 98-330 Pajęczno	510 474 813 bppajeczno@izbarolnicza.lodz.pl
Piotrków Tryb.	Janusz Terka Szymon Bogusławski	Starostwo Powiatowe ul. Dąbrowskiego 7, pok.105 97-300 Piotrków Tryb.	510 474 861 bpiotrkow@izbarolnicza.lodz.pl
Poddębice	Ewa Bednarek Leszek Chmielecki	GS Samopomoc Chłopska ul. Kaliska 3/5 99-200 Poddębice	510 474 725 bppoddębice@izbarolnicza.lodz.pl
Radomsko	Andrzej Komala Andrzej Gruszczyński	ul. Kościuszki 6 97-500 Radomsko, pok. 210	510 474 801 bpradomsko@izbarolnicza.lodz.pl
Rawa Maz.	Sylwester Libera Małgorzata Rosa	ul. Kościuszki 5 96-200 Rawa Maz., pok. 58	510 474 850 bprawa@izbarolnicza.lodz.pl
Sieradz	Jan Kołodziejczyk Jerzy Wróbel	Starostwo Powiatowe Plac Wojewódzki 3 98-200 Sieradz, pok. 309	511 124 538 bpsieradz@izbarolnicza.lodz.pl
Skierniewice	Jacek Ossowicz Roman Rosiński	ul. Konstytucji 3 Maja 6 96-100 Skierniewice	510 474 841 bpskierniewice@izbarolnicza.lodz.pl
Tomaszów Maz.	Dariusz Kowalczyk Paweł Rochala	ul. Św. Antoniego 41 97-200 Tomaszów Maz., pok. 11	510 474 862 bptomaszow@izbarolnicza.lodz.pl
Wieluń	Krzysztof Wróbel Zbigniew Szkudlarek	ul. Palestrancka 5/4 98-300 Wieluń	510 474 804 bpwielun@izbarolnicza.lodz.pl
Wieruszów	Jerzy Karsznia Adam Ciećka	ul. Waryńskiego 14 98-400 Wieruszów	510 474 804 bpwieruszow@izbarolnicza.lodz.pl
Zduńska Wola	Zenon Kowalski Krzysztof Nowak	ul. Ceramiczna 10 98-220 Zduńska Wola	510 474 793 bpzdunska.wola@izbarolnicza.lodz.pl
Zgierz	Jerzy Kuzański Adam Michaś	MPGK w Zgierzu ul. Łęczycka 24 95-100 Zgierz	510 474 738 bpzgierz@izbarolnicza.lodz.pl

TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH
T U W

Nazwa Placówki	Adres biura	Telefon
Biuro Regionalne w Łodzi	91-455 Łódź ul. Żurawia 7/9	42/640-68-53, 640-68-54 lodz@tuw.pl
Siedziba Zamiejscowa Biura Regionalnego Łódź w Piotrkowie Tryb.	97-300 Piotrków Trybunalski ul. Kostromska 37	44/649-69-29, 649-69-80 piotrkowtrybunalski@tuw.pl
Siedziba Zamiejscowa Biura Regionalnego Łódź w Skierniewicach	96-100 Skierniewice ul. Jagiellońska 4	46/832-30-00, 832-36-49 skierniewice@tuw.pl
Siedziba Zamiejscowa Biura Regionalnego Łódź w Łowiczu	99-400 Łowicz, ul. Zduńska 51 druga lokalizacja: 99-300 Kutno, ul. Zduńska 9	46/837-00-79 łowicz@tuw.pl 24/254-17-00 kutno@tuw.pl
Siedziba Zamiejscowa Biura Regionalnego Łódź w Sieradzu	98-200 Sieradz ul. Rynek 19	43/822-33-99 fax: 822-38-68 sieradz@tuw.pl
Siedziba Zamiejscowa Biura Regionalnego Łódź w Łęczycy	99-100 Łęczyca ul. Przedrynek 8	24/721-01-61 leczyca@tuw.pl
Siedziba Zamiejscowa Biura Regionalnego Łódź w Radomsku	97-500 Radomsko ul. Piłsudskiego 4	44/683-51-05, 683-21-27 radomsko@tuw.pl

XVI Posiedzenie Krajowej Rady Izb Rolniczych

11 maja 2023 r. w Parzniewie odbyło się ostatnie Posiedzenie Krajowej Rady Izb Rolniczych VI kadencji. Gośćmi spotkania byli: Janusz Kowalski - Sekretarz Stanu w MRiRW, Waldemar Humięcki - Dyrektor Generalny KOWR, Jacek Paziewski - Zastępca Prezesa KRUS oraz Jacek Malicki - Dyrektor Oddziału Mazowieckiego KOWR.

Krajowa Rada Izb Rolniczych podczas XVI Posiedzenia przyjęła następujące stanowisko dotyczące aktualnej sytuacji w rolnictwie.

1. Krajowa Rada Izb Rolniczych pomimo podjętych działań Rządu nadal wyraża obawy co do stabilizacji sytuacji na krajowym rynku zbóż. Rolnicy i firmy skupowe wciąż dysponują dużymi zapasami, do żniw zostało 2 miesiące. Rolnicy obecnie nie sprzedają zbóż ze względu na bardzo niską proponowaną cenę np. 700 zł/t za pszenicę, która obniżyła się o 200 zł na tonie w związku zapowiedzianą przez Rząd pomocą finansową dla rolników. Sytuacja cenowa na rynku zbóż pozostawia rolników w trudnej sytuacji finansowej.

Biorąc powyższe pod uwagę, KRIR wnioskuje o:

- jak najszybszą wypłatę rekompensat dla rolników, które zostały obiecane podczas negocjacji „okrągłego stołu” w Warszawie przez Wiceprezesa Rady Ministrów Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Henryka Kowalczyka i potwierdzone w Szczecinie przez obecnego Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Roberta Telusa,
- pełną kontrolę produktów rolno-spożywczych przekraczających granice Polski,

- umożliwienie skorzystania ze wsparcia również gospodarstwom dużym o areale powyżej 300 ha by miały możliwość skorzystania z pomocy do 300 ha,

- sprawdzenie przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów czy podmioty skupowe w ostatnim czasie nie zastosowały zmowy cenowej przy skupie zbóż.

2. Krajowa Rada Izb Rolniczych wnosi o pilne działania Rządu w celu ochrony krajowego rynku mleka, drobiu, jaj, owoców i warzyw w tym owoców miękkich.

3. KRIR wnioskuje o przegląd Planu Strategicznego dla WPR dotyczący ekoschematów. Wnoskujemy też o wycofanie się resortu rolnictwa z konieczności zachowywania przez rolników 80% okrywy do 15 lutego z wprowadzeniem możliwości wykonania orki po 30 października.

4. KRIR wnioskuje do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o jednolitą interpretację dotyczącą wniosków o dopłaty dla rolnictwa ekologicznego w zakresie nakładania na rolników sankcji, w związku ze zmianą danych w systemie identyfikacji działek rolnych LPIS prowadzonym przez ARiMR, po złożeniu wniosków przez rolników, ale przed wypłatą płatności ekologicznych. Naniesienie nowych danych w 2022 r., spowodowało zmianę w systemie ARiMR gruntów ornych na TUZ, jednak w okresie składania wniosków w bazie występowały grunty orne i rolnicy wypełniali wnioski zgodnie z danymi zawartymi w tym czasie w systemie ARiMR, za co zostali ukarani sankcjami.

Źródło: KRIR

KONDOLENCJE

Z ogromnym żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

śp. Ewy Stachury-Kruszewskiej

Prezes Zarządu Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”

Wyrazy głębokiego współczucia Rodzinie, Bliskim i Przyjaciółom
składa

Zarząd, Delegaci i pracownicy Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego

Z żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci długoletniego Delegata i Przewodniczącego
Rady Powiatowej Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego Powiatu Zduńskowolskiego

śp. Krzysztofa Huberta Nowaka

Wyrazy głębokiego współczucia Rodzinie
składa

Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego oraz Delegaci
Rady Powiatowej Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego Powiatu Zduńskowolskiego

Szanowni Państwo!

Zachęcam do przeczytania majowego wydania „W nowej roli”, szczególnie *Tematu numeru*. Niestety kryzysu zbożowy oraz kryzys na pozostałych rynkach artykułów rolno-spożywczych ma wpływ na sytuację polskich rolników. Słabość polskich rolników to słabość Polski, dlatego domagamy się przywrócenia ceł i kontyngentów na ukraińskie produkty rolno-spożywcze. Jako izby rolnicze domagamy się działań krajowych i na forum organów UE oraz zaangażowanie innych krajów. Jako rolnicy z krajów Europy Środkowo-Wschodniej, będziemy uczestniczyć w proteście 23 maja 2023 r. w Brukseli. Postulujemy, m.in.: o stworzenie specjalnego funduszu na pomoc rolnikom z Europy Środkowo-Wschodniej szczególnie dotkniętym skutkami rosyjskiej inwazji na Ukrainę - finansowanego spoza środków przeznaczonych na Wspólną Politykę Rolną i o szybsze reakcje organów Unii Europejskiej na bieżącą sytuację ekonomiczną w sektorze rolnym. Nasze wspólne postulaty publikujemy na stronie 9.

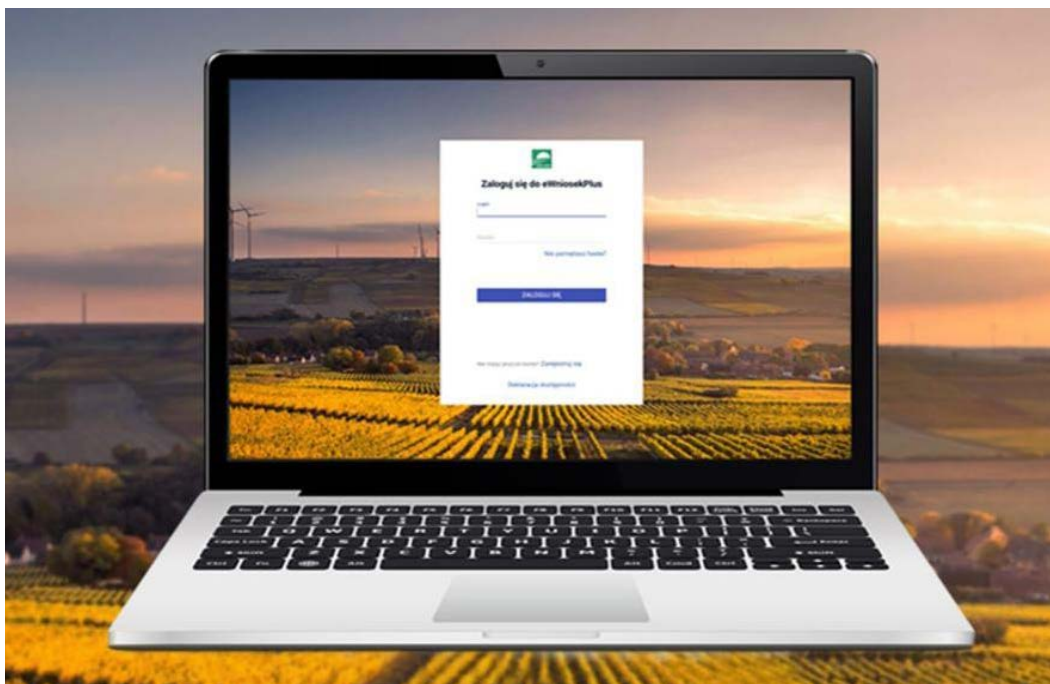
Niestety dotarła do nas bardzo smutna wiadomość. Odeszła od nas Ewa Stachura-Kruszewska, długoletnia Prezes Zarządu Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”, wielki Przyjaciel Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego. Składamy ogromne wyrazy współczucia Rodzinie, Bliskim, Przyjaciółom, całemu Towarzystwu Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”.

Dromis Torc Anęglewski

Prezes Izby Rolniczej
Województwa Łódzkiego

Dopłaty 2023: bezpłatna pomoc ekspertów ODR, złożono ponad 580 tys. wniosków, nabór wydłużony do 30 czerwca

Do 10 maja wnioski o dopłaty bezpośrednie za 2023 r. złożyło ponad 580 tys. rolników. Nabór prowadzony jest wyłącznie za pomocą internetowej aplikacji eWniosekPlus. Termin składania wniosków został wydłużony do 30 czerwca. W tegorocznej kampanii pojawiły się nowe rodzaje płatności związane z ochroną środowiska i klimatu.

Jak złożyć wniosek, gdzie szukać pomocy?

Wnioski o przyznanie dopłat można składać wyłącznie przez aplikację eWniosekPlus, dostępną na Platformie Usług Elektronicznych. Rolnicy, którzy nie mają komputerów, mogą liczyć na pomoc pracowników Agencji. Wszelkie wątpliwości można konsultować również za pośrednictwem infolinii, pod nr. tel. 800 38 00 84 lub 22 595 06 11, w dni robocze w godz. 7:00-19:00 oraz w soboty 10:00-16:00.

Nabór wniosków o dopłaty bezpośrednie za 2023 r. został wydłużony do 30 czerwca 2023 r.

Tradycyjnie dokumenty będzie można dostarczyć również po tym terminie, ale za każdy roboczy dzień opóźnienia płatność będzie pomniejszana o 1 proc. Z kolei korekty we wnioskach bez konsekwencji finansowych będzie można dokonywać do 17 lipca 2023 r. Po tej dacie płatności do powierzchni objętych zmianami będą również obniżane o 1 proc. za

każdy dzień zwłoki. Zarówno w przypadku składania wniosków, jak i wprowadzania w nich modyfikacji, ostateczny termin to 25 lipca 2023 r.

O jakie płatności można się ubiegać w 2023 roku?

W ramach wniosku o przyznanie dopłat, można ubiegać się o:

- płatności w ramach interwencji w formie płatności bezpośrednich, w tym: podstawowe wsparcie dochodów, płatność redystrybucyjną, płatność dla młodych rolników, płatności za realizację ekoschematów, wsparcie dochodów związanych z hodowlą krów, bydła, owiec i kóz, a także uprawą buraków cukrowych, chmielu, lnu, konopi włóknistych, pomidorów, truskawek, ziemniaków skrobiowych, roślin pastewnych, roślin strączkowych na nasiona;
- płatności w ramach przejściowego wsparcia krajowego, w tym: uzupełniającą płatność podstawową, płatność niezwiązaną do tytoniu;
- płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (ONW);
- płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne (zobowiązania kontynuacyjne w ramach PROW 2014-2020), w tym przyznanie kosztów transakcyjnych w ramach pakietu 4, 5 lub 6;
- płatności ekologiczne (zobowiązania kontynuacyjne w ramach PROW 2014-2020), w tym: premię za

zrównoważoną produkcję roślinno-zwierzęcą i przyznanie kosztów transakcyjnych;

- płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych (nowe zobowiązania w ramach WPR 2023-2027), w tym: płatność za retencjonowanie wody na obszarach przyrodniczych oraz przyznanie kosztów transakcyjnych w ramach interwencji 1, 2 lub 5;
- płatności ekologicznych (nowe zobowiązania w ramach WPR 2023-2027), w tym: małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi, premię za zrównoważoną produkcję roślinno-zwierzęcą oraz przyznanie kosztów transakcyjnych;
- pomoc na zalesianie (PROW 2007-2013) – wniosek o wypłatę;
- premię pielęgnacyjną i premię zalesieniową (PROW 2014-2020);
- premię z tytułu zadrzewień (PROW 2014-2020);
- pierwszą premię pielęgnacyjną i zalesieniową do gruntów z sukcesją naturalną (WPR 2023-2027).

Najistotniejsze zmiany

Od tego roku, aby otrzymać dopłaty, trzeba m.in. stosować zasady wzmocnionej warunkowości (przeస్తają obowiązywać pojęcia wzajemnej zgodności, tj. cross-compliance, i zazielenienia). Wzmocniona warunkowość opiera się na 9 normach GAEC, dotyczących utrzymania gruntów wchodzących w skład gospodarstwa w dobrej kulturze rolnej, zgodnej z ochroną środowiska. Co istotne nie wszystkie normy obowiązują od tego roku. Na przykład norma GAEC 7 w części dotyczącej zmianowania upraw będzie, zgodnie z oczekiwaniami rolników, kontrolowana od 2024 r., a norma GAEC 2 - ochrona terenów podmokłych i torfowisk, będzie obowiązywała od 2025 roku. Wytyczne zawarte w normach GAEC są również podstawą do określenia wymagań dla dodatkowych dobrowolnych działań, które stanowią zupełnie nowy element kampanii dopłat 2023, czyli ekoschematów. Jest ich 6, i to od rolnika zależy, czy je wdroży. Kolejna zmiana dotyczy dolnego progu powierzchni gospodarstwa objętej płatnością redystrybucyjną. Do tej pory wynosił on 3 ha, a od tego roku został obniżony do 1 ha. Istotne jest, że płatność taką przyznaje się do pierwszych 30 ha. Z kolei w przypadku uzupełniającego wsparcia dochodów dla młodych rolników zniesiono limit powierzchni gruntów, do których można otrzymać dofinansowanie (dotychczas wynosił on 50 ha).

Realizacja dopłat za 2022 rok na finiszu

W 2022 roku do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wpłynęło 1,265 mln wniosków o przyznanie dopłat. Dotychczas w ramach płatności bezpośrednich i obszarowych z PROW za 2022 rok do rolników trafiło ponad 19,6 mld zł. Z tej kwoty 16,54 mld zł to płatności bezpośrednie, a 3,06 mld zł – wsparcie obszarowe z PROW 2014-2020. Czas na realizację wypłat w ramach tej kampanii mija 30 czerwca 2023 roku. Warto, by oczekujący na pieniądze z tego tytułu upewnili się, że biura powiatowe Agencji mają właściwe dane dotyczące numerów ich kont bankowych. Jeżeli rachunek będzie nieaktywny, środków nie uda się przekazać.

Źródło: ARiMR

Nowy pakiet Agrocasco w ofercie Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”

Mechanizacja i automatyzacja prac są nieodłącznym elementem współczesnego rolnictwa. Postęp technologiczny na dobre zagościł także i na polskich polach. Wysłużone Ursusy i Bizony zostały zastąpione przez warte setki tysięcy złotych nowoczesne i wydajne maszyny. Wraz z rozbudową parków maszynowych rosną także oczekiwania rolników wobec produktów ubezpieczeniowych zapewniających ochronę sprzętu rolniczego.

Agrocasco w nowym wydaniu

W odpowiedzi na te potrzeby Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” opracowało nowy pakiet Agrocasco. Sprzęt rolniczy może zostać objęty ochroną ubezpieczeniową w jednym z trzech wariantów: Mini, Standard i Super dopasowanych do różnych potrzeb klienta. Dodatkowo, w ramach pakietu znalazły się także ubezpieczenia: szyb sprzętu rolniczego, następstw nieszczęśliwych wypadków operatorów i pasażerów sprzętu rolniczego, ochrony prawnej oraz odpowiedzialności cywilnej z tytułu międzysąsiedzkich usług maszynowych.

Ochrona nie tylko dla nowych maszyn

Nowe Agrocasco w TUW „TUW” trafia w potrzeby klientów poszukujących szerokiego zakresu ochrony ubezpieczeniowej zarówno dla nowego sprzętu jak i sprzętu, który lata świetności ma już za sobą.

W wariantcie MINI, w atrakcyjnej cenie, sprzęt rolniczy zostaje objęty ochroną przed zdarzeniami losowymi (m.in. pożar, powódź, upadek drzew lub masztów, zapadanie lub osuwanie się ziemi) występującymi relatywnie rzadko, ale za to często skutkującymi poważnymi zniszczeniami. W wariantcie tym nie występują ograniczenia wiekowe względem sprzętu zgłaszanego do ubezpieczenia, a czynności związane z zawarciem umowy ubezpieczenia zostały ograniczone do niezbędnego minimum.

Kradzież w STANDARDZIE

Wariant STANDARD zapewnia ubezpieczenie w formule All Risks (wszystkie ryzyka), dzięki czemu w zakresie ubezpieczenia mieszczą się wszystkie najczęściej występujące rodzaje szkód w sprzęcie rolniczym, w tym

spowodowane kradzieżą lub usiłowaniem kradzieży. W ostatnich latach bowiem łupem złodziei coraz częściej stają się nie tylko luksusowe samochody, lecz także drogie ciągniki lub maszyny rolnicze.

Ubezpieczenie obejmuje także koszty holowania lub transportu oraz wartość plodów rolnych zniszczonych wskutek szkody powstałej w trakcie transportu ubezpieczonym sprzętem rolniczym. Jeśli wiek sprzętu rolniczego w dniu powstania szkody nie będzie przekraczał 15 lat, odszkodowanie będzie przysługiwać także za szkody powstałe w wyniku awarii spowodowanej przedostaniem się do wnętrza sprzętu rolniczego ciała obcego lub przegryzieniem przez zwierzęta (np. gryznie, kuny) wiązek elektrycznych, a także za uszkodzenie ogumienia, powstałe bez jednoczesnego uszkodzenia innych części sprzętu rolniczego.

Ochrona dla wymagających

Wariant SUPER jest odpowiedzią na potrzeby klientów poszukujących produktu ubezpieczeniowego zapewniającego najwyższy poziom ochrony. Jego wyróżnikiem jest brak jakichkolwiek fransyz i udziałów własnych w szkodzie. W tym wariantcie zakres ochrony ubezpieczeniowej, dostępny w wariantcie STANDARD, został dodatkowo rozszerzony o uszkodzenia szyb sprzętu rolniczego, powstałe bez jednoczesnego uszkodzenia innych części, a także o koszty wynajęcia zastępczego sprzętu rolniczego. W trakcie trwania umowy ubezpieczenia klient ma zagwarantowaną stałą sumę ubezpieczenia, a w przypadku powstania szkód częściowych - zniesienie konsumpcji sumy ubezpieczenia oraz

zniesienie amortyzacji części, aż do przekroczenia przez sprzęt rolniczy wieku 15 lat. Limity odpowiedzialności mające zastosowanie w wariantcie SUPER należą do jednych z najwyższych na rynku.

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” zachęca do skorzystania z oferty ubezpieczenia sprzętu rolniczego Agrocasco, w celu poznania bliższych informacji zapraszamy do odwiedzania strony internetowej www.tuw.pl, jednostek terenowych Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” lub skontaktowania się z agentami na terenie całego kraju, którzy udzielą wszystkich niezbędnych informacji i pomogą w wyborze optymalnego wariantu ubezpieczenia.

TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH

T U W

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”

Biuro Regionalne w Łodzi

ul. Żurawia 7/9, 91-455 Łódź

telefon: (42) 640-68-53

e-mail: lodz@tuw.pl

www.tuw.pl

„Informacja stanowi materiał promocyjny Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” z siedzibą: 02-793 Warszawa, ul. Raabego 13”

Działania izby rolniczej - kwiecień 2023

„Forum Rolniczym Powiatu Piotrkowskiego Współpraca Polsko-Duńska” w Proszeniu - Bronisław Węglewski - Prezes IRWŁ

w powiecie opoczyńskim, Prezes IRWŁ Bronisław Węglewski przesyła wnioski do Prezesa Krajowej Rady Izb Rolniczych Wiktora Szmulewicza w celu rozpatrzenia i dalszej realizacji.

1. Podjąć działania w sprawie obniżenia kar za chów zwierząt niezarejestrowanych, utrzymywanych na własne potrzeby.

2. Ponownie podjąć działania o przywrócenie możliwości stosowania dikwatu.

3. Podjąć działania w sprawie samosiewek rosnących nad polami rolników, którzy użytkują swoje pola. Prosimy o nałożenie obowiązku wycięcia samosiewek 1,5m od granicy z użytkowanym przez rolnika polem. Jest to duży problem nie dość, że zmniejsza plony, to rolnicy mają także problem z dopłatami, gdyż z ortofotomap wychodzi iż las sąsiada nachodzi na ich pole. Często też właściciele pola z samosiewkami nie chcą podcinać tych drzew, a były sytuacje gdzie rolnicy przez takie sąsiadujące samosiewki urywali lusterka i nie tylko, dlatego zwracamy się o uregulowanie tej kwestii, nie może być sytuacji, że rolnik użytkujący swoje pole zbiera mniejsze plony bo sąsiad zostawia ugory, które zarastają i zasłaniają jego uprawy.

W dniu 26 kwietnia 2023r. w związku z ogłoszoną rządową pomocą dla producentów zbóż i ro-

Część merytoryczna

Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego wydał opinię w sprawie przekształcenia gruntów leśnych na cele nieleśne i gruntów rolnych na cele nierolnicze.

Zarząd na bieżąco monitoruje sytuację w rolnictwie i podejmuje działania min. kierując wnioski w celu rozpatrzenia i dalszej realizacji do odpowiednich instytucji według ich kompetencji m.in.:

W dniu 3 kwietnia 2023r. w imieniu Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego, Prezes IRWŁ Bronisław Węglewski skierował pismo do Prezesa KRIR Wiktora Szmulewicza o ponowne pilne podjęcie działań w sprawie interwencji na rynku mleka. Obecnie rolnicy z województwa łódzkiego za litr mleka otrzymują 1,74 zł. Jest to cena poniżej kosztów produkcji. Dalsza obniżka cen mleka doprowadzi do bankructwa wiele gospodarstw rolnych. Ponadto wnioskujemy, by wszelkie prace serwisowe w aplikacji eWniosek Plus, w Portalu IRZ plus, elektronicznej ścieżki korespondencji z ARiMR w zakresie IRZ, elektronicznej ścieżki korespondencji z ARiMR w zakresie e-Wniosek Plus odbywały się po godzinie 24:00.

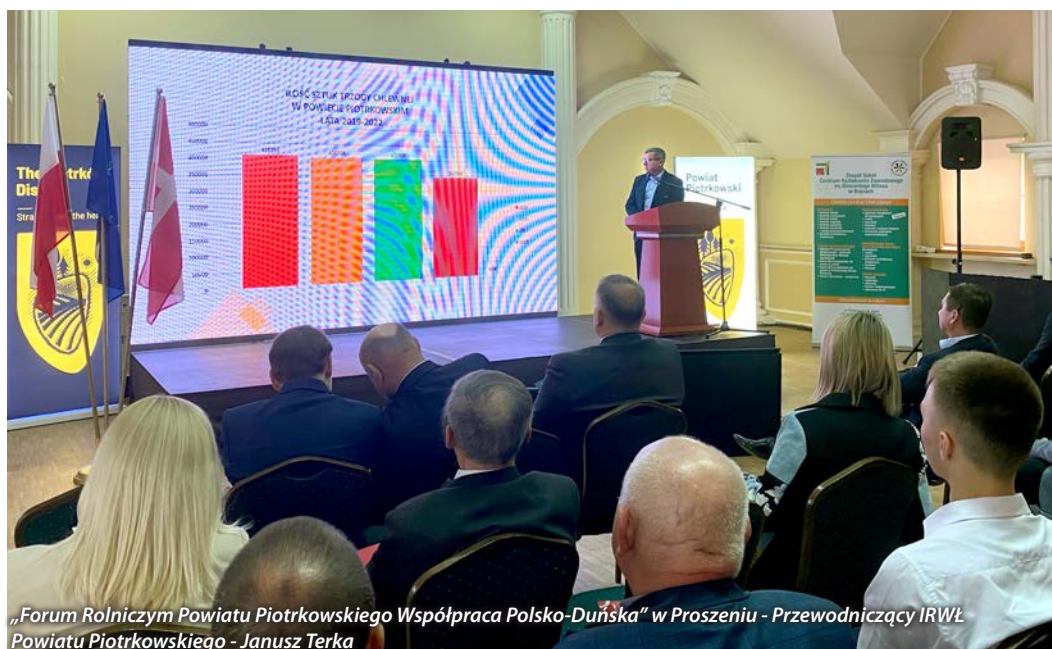
W dniu 11 kwietnia 2023r. w imieniu Zarządu IRWŁ, Prezes IRWŁ Bronisław Węglewski skierował pi-

smo do Prezesa Krajowej Rady Izb Rolniczych Wiktora Szmulewicza z prośbą o ponowne podjęcie działań, aby hodowcy świń otrzymali pomoc.

W dniu 25 kwietnia 2023r. w imieniu Zarządu IRWŁ i na wniosek członków Rady Powiatowej IRWŁ

Rada Powiatowa IRWŁ Powiatu Łódzkiego-Wschodniego

„Forum Rolniczym Powiatu Piotrkowskiego Współpraca Polsko-Duńska” w Proszeniu - Przewodniczący IRWŁ Powiatu Piotrkowskiego - Janusz Terka

ślin olejnych w imieniu Zarządu IRWŁ, Prezes IRWŁ skierował pismo do Wiktora Szmulewicza z informacją, że do biura IRWŁ w Łodzi wpływają sygnały od rolników, że obecnie podmioty skupowe obniżają ceny i tak w przypadku żyta oferują 700 złotych za tonę, rzepaku 1950 złotych za tonę. Ponadto wnioskujemy o podjęcie działań mających na celu rozszerzenie grupy producentów rolnych, którzy będą ubiegać się o dopłaty do zbóż o rolników, którzy sprzedali lub sprzedadzą zboże podmiotom, które w PKD nie mają wpisanego kodu przetwórstwa lub handlu zbożem.

W dniu 28 kwietnia 2023r. w imieniu Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego, Prezes IRWŁ Bronisław Węglewski skierował pismo do Prezesa KRIR Wiktora Szmulewicza w sprawie ograniczenia importu mrożonek z Ukrainy i wydłużenia terminu zakupu nawozów do 15 kwietnia 2023r w ramach ogłoszonej pomocy rządowej.

Targi Rolne Agrotechnika 2023 - Roman Wodzyński – Przewodniczący Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Łowickiego wręczył puchary Prezesa Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego Bronisława Węglewskiego za III miejsca - dla rozsiewacza nawozów TAURI 12 – producent LEMKEN- prezentowanego przez Invest-Rol Piotr Maślanka w Czarnocinie oraz dla ciągnika rolniczego SOLIS S60 – producent INTERNATIONAL TRACTORS LIMITED – prezentowanego przez P.H.U. „ZIMEX” Halina Zimoch Leszcze.

W omawianym okresie Zarząd IRWŁ wydał opinie do projektu:

- rozporządzenia MRiRWw sprawie warunków produkcji ekologicznej;
- ustawy o Funduszu Ochrony Rolnictwa;
- rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie towarów, których przewóz jest objęty systemem monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami;

Posiedzenia Rad Powiatowych IRWŁ

W miesiącu kwietniu 2023r. odbyły się 4 posiedzenia Rad Powiatowych IRWŁ (w dniu 14.04.2023r. powiatu łódzkiego-wschodniego, w dniu 17.04.2023r. powiatu rawskiego, sieradzkiego i zduńskowolskiego). Członkowie dyskutowali na temat bieżącej trudnej sytuacji w rolnictwie i zasad przyznawania dopłat obszarowych na rok 2023r. Przedstawiciele Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przepro-

wadzili szkolenie z zakresu płatności obszarowych w nowej perspektywie finansowej na lata 2023-2027.

Targi, konferencje, spotkania

W dniach 22-23 kwietnia 2023r. w Bratoszewicach odbyły się Targi Agrotechnika 2023r. Na terenie Targów swoje stoisko miała również Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego na którym odwiedzający mogli skorzystać z fachowego doradztwa oraz pobrać prasę rolniczą. Puchary Prezesa IRWŁ dla laureatów konkursów wręczył pan Roman Wodzyński – Przewodniczący Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Łowickiego.

W dniu 24 kwietnia 2023r. w ŁODR Bratoszewicach odbyło się kolejne spotkanie w sprawie organizacji XXIII Wojewódzkiej Wystawy Zwierząt Hodowlanych w Bratoszewicach. W spotkaniu uczestniczył pan Roman Wodzyński – Przewodniczący Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Łowickiego.

REKLAMA

CZĘŚCI DO CIĄGNIKÓW I MASZYN ROLNICZYCH

OLEJE I SMARY
ZOOTECNIKA
ART.OGRODNICZE
OPONY

"ASPOL"

95-200 Pabianice, Świątniki 61, www.aspol.agro.pl
tel. kom. 600 29 39 62, 600 99 03 89

TU KUPISZ
ORYGINALNE CZĘŚCI

URSUS

Pobiel odpowiedzialny WARYŃSKI

W dniach 24-25 kwiecień 2023 r. odbyło się „Forum Rolniczym Powiatu Piotrkowskiego Współpraca Polsko-Duńska” w Proszeniu. Organizatorami wydarzenia byli Starostwo Powiatowe Powiatu Piotrkowskiego -Starosta Piotr Wojtysiak wspólnie z Ambasadą Królestwa Danii przy wsparciu Danish Agriculture & Food Council, Londbrug Fodevare oraz Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego.

Podczas pierwszego dnia Forum Rolniczego odbyło się Seminarium dla lekarzy weterynarii na którym to odbyła się wymiana doświadczeń polsko-duńskich z zakresu zapobiegania ASF, bioasekuracji oraz zarządzaniem zdrowiem stada trzody chlewnej. Drugi dzień Forum Rolniczego skupiło wielu zainteresowanych rolników ziemi piotrkowskiej producentów trzody chlewnej, którzy to podczas paneli prezentacyjnych firm duńskich zadawali liczne pytania przybyłym gościom. Na Forum Rolniczym wystąpili również: **Prezes IRWŁ w Łodzi Bronisław Węglewski**, który omówił trudną sytuację w rolnictwie a w szczególności producentów zbóż w związku z napływem zboża z Ukrainy oraz **Przewodniczący IRWŁ w Piotrkowie Trybunalskim Janusz Terka**, który przedstawił ogólny zarys powiatu piotrkowski, jako zagłębienie trzody chlewnej na przestrzeni lat.

Inna działalność IRWŁ

- Biura Powiatowe Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego prowadzą nabór rolników na szkolenia dla użytkowników profesjonalnych z zakresu stosowania środków ochrony roślin. Osoby zainteresowane prosimy o kontakt z miejscowym Biurem Powiatowym IRWŁ.

- Wzorem lat ubiegłych również w tym roku rolnicy mogą skorzystać z pomocy pracowników IRWŁ przy wypełnianiu wniosków o dopłaty bezpośrednie.

- Bezpłatna publikacja Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego miesięcznik „W NOWEJ ROLI” trafia do rolników, mieszkańców wsi województwa łódzkiego.

- Prawnik Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego **udziela bezpłatnie** porad prawnych dla rolników.

Wszystkie działania, interwencje podejmowane przez Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego oraz odpowiedzi na wnioski zgłoszone przez IRWŁ oraz informacje na temat sytuacji w rolnictwie są dostępne na stronie internetowej IRWŁ www.izbarolnicza.lodz.pl oraz na FB www.facebook.com/IzbaRolniczaWojewodztwaLodzkiego/

Beata Gregorczyk - Rzewuska
p.o. Dyrektora Biura IRWŁ

Kryzys zbozowy - propozycje rozwiązań na rynkach rolnych

Konferencja prasowa Zarządu KRIR oraz Prezesów Wojewódzkich Izb Rolniczych

21 kwietnia 2023 r. w Warszawie odbyła się konferencja prasowa Zarządu KRIR oraz Prezesów Wojewódzkich Izb Rolniczych w sprawie propozycji rozwiązań kryzysu zbożowego oraz pozostałych artykułów rolno-spożywczych. Prezesi Wojewódzkich Izb Rolniczych w pełni popierając protesty rolników, mając na względzie rozwiązanie kryzysu zbożowego oraz kryzysu na pozostałych rynkach artykułów rolno-spożywczych w Polsce w celu zabezpieczenia dochodów rolników, przekazali Premierowi do pilnej realizacji postulaty samorządu rolniczego.

• Pilne podjęcie, w sposób formalny, działań krajowych i na forum organów UE oraz zaangażowanie innych krajów w celu przywrócenia ceł na ukraińskie artykuły rolno-spożywcze.

W tym celu należy:

• wprowadzić cła (z propozycją, aby 20% z cła stanowiło dochód budżetu państwa, a 80% przeznaczane było na pomoc dla Ukrainy) i zaprzestać *procedowania projektu ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie tymczasowej liberalizacji handlu będącej uzupełnieniem koncesji handlowych mających zastosowanie do ukraińskich produktów na podstawie Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ukrainą, z drugiej strony*, które przewiduje na kolejny rok do 5 czerwca 2024 r. zawieszenie stosowanie cła oraz zniesienie ograniczeń ilościowych dwóch kategorii produktów:

- owoców i warzyw objętych systemem cen wejścia,
- produktów rolnych i przetworzonych produktów rolnych objętych kontyngentami taryfowymi,
- objąć ukraińskie produkty rolno-spożywcze jako produkty wrażliwe, które przekraczają granicę i wjeżdżają na teren Polski systemem SENT przez Krajową Administrację Skarbową, czyli pełnym monitoringiem,

• ujawnić wszystkie firmy zajmujące się skupem zbóż i rzepaku z Ukrainy, a tzw. zboże techniczne wykorzystać zgodnie z przeznaczeniem; jeśli sprzedane zostało na cele konsumpcyjne zastosować surowe kary w stosunku do podmiotów sprzedających i kupujących,

• wprowadzić wysokie kary dla nieuczciwych krajowych podmiotów skupujących ukraińskie zboże, by tranzyt faktycznie był tranzytem,

• należy rozważyć monitoring trwających umów z dostawcami z Ukrainy na sprzedaż produktów rolno-spożywczych,

• wprowadzić ciągłe i pełne badania fitosanitarne, pozostałości pestycydów, mykotosyn i badania weterynaryjne produktów rolno-spożywczych, które wpływają na obszar Polski,

• zabezpieczyć porty w Polsce dla eksportu nadwyżki polskiego zboża z magazynów – tranzyt ukraińskich produktów rolno-spożywczych powinien odbywać się drogą lądową. Prowadzenie tranzytu winno się odbywać w sposób nie blokujący możliwości zbytu polskiego ziarna.

• Należy zabezpieczyć środki finansowe z budżetu UE i budżetu krajowego w kwocie minimum 10 mld zł na rekompensaty dla gospodarstw rolnych produkujących zboża (również na cele paszowe), rzepak, owoce miękkie, produkcję sadowniczą i warzywniczą.

• Należy szybko i jednoznacznie określić i podać do publicznej wiadomości rolników rozwiązania prawne umożliwiające wypłatę rekompensat za poniesione straty w przeliczeniu na 1 ha na podstawie wniosków o dopłaty bezpośrednie złożone do ARiMR w 2022 r.

• Należy wprowadzić w trybie pilnym skup zboża od polskich rolników przez Holding Polska Grupa Spożywcza.

• Holding Polska Grupa Spożywcza powinien postawić nowe elewatory pozwalające na przyjęcie ziarna od producentów nie posiadających magazynów.

• Należy wdrożyć program dopłat dla podmiotów gotowych odpłatnie przechować ziarno.

• Aby zabezpieczyć rolników przed kryzysem w dłuższej perspektywie, należy pilnie rozpocząć budowę Portu zbożowego (np. na terenie Euro portu w Gdańsku) o dużej przepustowości, z infrastrukturą kolejową – zamiast inwestować w budowę Centralnego Portu Lotniczego, który z pewnością pochłonie znaczne środki finansowe. W tym celu należy przekierować środki budżetowe z CPK na budowę portu zbożowego. Taka inwestycja da polskim rolnikom szansę na sprzedaż swojego zboża po konkurencyj-

nej cenie, co z kolei przyczyni się do rozwoju i przetrwania polskiego rolnictwa oraz poprawy sytuacji gospodarczej kraju. Potrzeba budowy portu wynika z faktu, że do czasu wojny Rosji na terytorium Ukrainy, transport zboża z zachodu Ukrainy odbywał się przez port morski w Kłajpedzie przez Białoruś. Budując port w Polsce można osiągnąć powstanie nowego szlaku eksportu ukraińskiego zboża do Afryki, co będzie szansą rozwoju dla Polski.

• Należy rozwijać, jako bufor nadwyżek zbóż i rzepaku, system produkcji biopaliw w oparciu o Holding Polska Grupa Spożywcza i PKN Orlen.

• Należy rozwijać i dofinansować np. z KPO budowę biogazowni na kiszonkę z kukurydzy.

Aby poprawić sytuację finansową gospodarstw rolnych należy:

- pilnie wprowadzić zmiany legislacyjne w Planie Strategicznym dla WPR, dotyczące systemu przyznawania dopłat bezpośrednich, który wymaga bezwzględnego uproszczenia procedur i zasad. Obniżone stawki w stosunku do lat ubiegłych już pogarszają sytuację finansową gospodarstw,

- zwiększyć do kwoty maks. 80% II filara WPR ze środków z budżetu krajowego, które przeznaczone są na rozwój gospodarstw rolnych,

- stworzyć linie kredytowe dla gospodarstw rolnych z dopłatami z budżetu państwa na poziomie 2%,

- stworzyć prawdziwe programy restrukturyzacyjne dla zadłużonych gospodarstw rolnych.

Uwzględnienie powyższych propozycji umożliwi złagodzenie trudnej sytuacji polskich rolników.

Polskę zalewa zboże z Ukrainy przyskane niedozwolonymi środkami. „Mamy się truc”?

- Każdy wie, że mamy zielony ład. U nas nie wolno przyskać danymi środkami, bo są trujące, a na Ukrainie tymi środkami się przyska. I o tym się mówi, że polskie zboże jest bardzo zdrowe, w ogóle produkty, jest bardzo dobrej jakości. Nasze produkty są sprzedawane na Zachód, a tymczasem w Polsce zostaje zboże ukraińskie, które my spożywamy, my Polacy. Na Zachodzie zboże ukraińskie nie jest kupowane oprócz Hiszpanii. W Hiszpanii trochę jest kupowane na pasze. Polskie zdrowe zboże idzie na zachód, a my

jemy z niedozwolonymi środkami chemicznymi stosowanymi na Ukrainie. To jak ma się zielony ład do ukraińskiego zboża? To jest problem! Mamy się truć? Nie! To polski rząd powinien się zająć tymi sprawami. – alarmuje Prezes IRWŁ Bronisław Węglewski. – Już były minister rolnictwa Krzysztof Ardanowski stwierdza, że my Polacy nie jesteśmy przygotowani na takie ilości zboża i produktów zbożowych, żeby to wysłać na zachód. To zboże zostaje po prostu u nas, a nasze zboże idzie na zachód. Zachód wie, jakie to zboże ukraińskie jest i nie kupuje. My tylko, jako bracia kupujemy, a tu niszczy się polskich rolników. Przed żniwami pszenica w Polsce kosztowała 140-160 zł, a teraz kosztuje 110-120 zł. Koszty mocznika wzrosły czterokrotnie, środków 70%, koszty wszystkiego znacznie wzrosły, jak my, polscy rolnicy mamy wyżyć? Chyba, że każdy chce, żeby nie uprawiać, a bronić ukraińskich rolników, żeby sprzedawali nam tutaj zboże. My musimy upaść, a oligarchowie z zachodu, którzy mają ziemię na Ukrainie będą u nas panować. Cały czas dostajemy odpowiedzi, że nie ma importu zboża z Ukrainy. Tak po prostu nie może być. My musimy się bronić, bo słabość rolników polskich, to słabość Polski. A my patrzymy, żeby wzmocnić Ukrainę, a my możemy upaść. Trzeba pomagać Ukrainie i dbać o swoich rolników!

Działania Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego

• **19 sierpnia 2022 roku** - Wnosimy o zatrzymanie importu zboża z Ukrainy przez Polskę. Transporty przechodzące przez nasz kraj w dużym udziale zostaną rozprowadzone po kraju, a tym samym zaniżą ceny skupu zbóż. Uważamy, że ceny minimalne za zboża powinny być zachowane, ze względu na to, że ceny środków do produkcji rolnej, np. nawozów wzrosły trzy-czterokrotnie. A więc ceny skupu powinny być takie, by rolnicy nie musieli dokładać do produkcji.

• **14 października 2022r.** - podjęcie działań o objęcie kontrolą zbóż przywożonych z Ukrainy,

• **6 grudnia 2022 roku** - uruchomienie działań służb państwowych celem wprowadzenia kontroli importowanego zboża ze wschodu. Zboże to, jak donoszą informacje od rolników, zaczyna zalewać również województwo łódzkie, jako „zboże techniczne”, w praktyce jednak służy ono do tradycyjnych celów, jak np. do skarmiania zwierząt. W obliczu rosnących kosztów produkcji, spadki cen zbóż krajowych wywołane wspomnianym procederem, stanowią ogromne zachwianie stabilności i przewidywalności funkcjonowania gospodarstw rolnych.

• **12 grudnia 2022 roku** - VII/VI Walne Zgromadzenie Izby Rolniczej Województwa - podjąć działania mające na celu obowiązkowe wprowadzenie badania zboża importowanego z Ukrainy na obecność pestycydów. Zboże przywożone z Ukrainy, jako zboże techniczne nie podlega badaniom a w praktyce zostaje użyte do tradycyjnych celów np. konsumpcyjnych czy do skarmiania zwierząt.

• **21 grudnia 2022 r.** skierowano pismo by podjąć działania mające na celu przeprowadzenie kontroli, gdzie trafiło zboże tzw. techniczne, które zostało przywiezione z Ukrainy i podjąć działania w celu kontroli spadku cen zbóż i kukurydzy.

• **3 stycznia 2023r.** skierowano pismo w sprawie przeprowadzenia kontroli kukurydzy z Ukrainy.

• **19 stycznia 2023r.** skierowano pismo z informacją, że do Biur Powiatowych Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego wpływają wnioski od rolników w sprawie spadku cen zbóż, rzepaku i kukurydzy, osiągające w przypadku pszenicy – 1200 zł za

tonę, a za pszenżyto 1050 zł i w przypadku rzepaku to 2400 zł za tonę. Na istniejącą sytuację na krajowym rynku zbóż ma wpływ import zboża z Ukrainy. Rolnicy alarmują, że zboże z Ukrainy nie idzie na tranzyt, ale zostaje w Polsce i ukraińskiego zboża mamy ogromne ilości. Rolnicy są bardzo zaniepokojeni tą sytuacją, gdyż zmuszeni są sprzedawać zeszłoroczne zbiory po niższych cenach niż po żniwach, aby dokonać zakupów na wiosnę środków produkcji rolnej (nawozy, środki ochrony roślin).

• **13 lutego 2023r.** pismo z uwagami do zaprezentowanej przez MRiRW propozycji dopłat dla producentów zbóż dotkniętych niekontrolowanym napływem zbóż z Ukrainy:

- Limit pomocy do 50 ha jest nie do przyjęcia, pomoc powinna przysługiwać do 300 ha jak mówi ustawa o gospodarstwie rodzinnym.

- W katalogu upraw, do których będzie przysługiwała dopłata pominięto m.in. pszenicę paszową, pszenżyto, żyto, owies, rzepak. Uwzględniono jedynie pszenicę konsumpcyjną i kukurydzę. Oczywiście prawidłowością rynkową jest to, że spadająca cena pszenicy „ciągnie” w dół także inne zboża, co ma miejsce w ostatnim czasie w naszym kraju. Stąd też konieczne jest uzupełnienie listy zbóż, do których będzie przysługiwała dopłata.

- Przyjęto zbyt niskie założenia co do plonowania zbóż - czyli 5,5 t/ha dla pszenicy konsumpcyjnej i 7 ha/ dla kukurydzy, które to wartości dodatkowo zostaną obniżone poprzez zastosowanie współczynnika 0,6. Czyli de facto pomoc będzie naliczana do 3,3 t/ha i 4,2 t/ha kukurydzy. Skoro przyjęto datę sprzedaży, która będzie uprawiała do otrzymania dopłaty: 15 grudnia 2022 - 31 maja 2023, nie powinno być dodatkowych założeń w myśl których przyjmuje się, że rolnik 40% zbiorów sprzedał, a 60% zbiorów jeszcze posiada i stąd zastosowanie wspomnianego współczynnika 0,6.

- Realna strata na tonie pszenicy, jaką ponoszą polscy rolnicy to obecnie minimum 300 zł. Ceny proponowane przez skupy i paszarnie w naszym regionie wynoszą na dzień 10.02.2023 r. ok. 1050-1100 zł/t. [Cena na giełdzie Matif w dn. 10.02.2023 r. - 297 EUR (1416 PLN)]. W ogłoszonym programie przyjęto, iż dopłata w takich regionach jak woj. łódzkie będzie wynosiła 150 zł do tony pszenicy, z limitem liczby ton na hektar opisanym w punkcie 2. Taka formuła naliczania dopłat powoduje, iż nie zrekompensuje on rolnikom strat, które ponieśli. W dodatku fakt, że trzeba będzie mieć „pokrycie” z wnioskiem o dopłaty, spowoduje, że do zbóż uprawianych na m.in. gruntach użyczonych, lub na podstawie ustnej umowy dzierżawy, dopłata nie będzie przysługiwała.

• **13 lutego 2023r.** pismo w sprawie ponownego przebadania kukurydzy pochodzącej z Ukrainy przez certyfikowane laboratoria pod kątem zawartości mikotoksyn.

• **8 marca 2023r.** pismo z informacją, że nieprawdą jest, że kukurydza pochodząca z Ukrainy jest wolna od mikotoksyn. Rolnicy mają badania, które pokazują, iż przekroczenia występują w DON-paskowa dwukrotnie i więcej oraz zapach stęchły jest kukurydzy. Wnoszę o ponowne wnikliwe przebadanie kukurydzy pochodzącej z Ukrainy przez certyfikowane laboratoria pod kątem zawartości mikotoksyn, które są szkodliwe zarówno dla ludzi jak i zwierząt. Wnioskuje również, aby inspekcje kontrolne sprawdziły kukurydze, która jest już w magazynach. Pismo wysłano wraz z badaniami kukurydzy.

• **26 kwietnia 2023 roku** w sprawie sygnałów od rolników, że obecnie podmioty skupowe obniżają

ceny i tak w przypadku żyta oferują 700 złotych za tonę, rzepaku 1950 złotych za tonę. Ponadto wnioskujemy o podjęcie działań mających na celu rozszerzenie grupy producentów rolnych, którzy będą ubiegać się o dopłaty do rolników, którzy sprzedali lub sprzedadzą zboże podmiotom, które w PKD nie mają wpisanego kodu przetwórstwa lub handlu zbożem.

• **28 kwietnia 2023r.** pismo dotyczące importu zamrożonych owoców miękkich (tj. truskawek, malin, porzeczek, wiśni, borówki) z Ukrainy w dniu 28 kwietnia 2023 prośbą o podjęcie działań zmierzających do ograniczenia importu owoców mrożonych. Już teraz magazyny są wypełnione importowanymi owocami mrożonymi, a przed nami sezon zbioru owoców miękkich. Ceny owoców mrożonych na rynku zaczęły spadać do poziomu niegwarantującego zysku tym, którzy kupowali owoce w ubiegłym roku od polskich sadowników. Podmioty skupowe w związku z wypełnieniem magazynów, mogą ograniczyć skup owoców miękkich od polskich rolników i tym samym proponować ceny, które będą nieopłacalne dla producentów tych owoców. Prosimy o podjęcie działań mających na celu wydłużenie terminu zakupu nawozów do 15 kwietnia 2023r. Wnioskujemy również, aby stawki planowanej pomocy finansowej były takie same dla całego kraju.

Postulaty kierowane do organów UE podczas protestu w Brukseli w dniu 23 maja 2023 roku.

My rolnicy z krajów Europy Środkowo-Wschodniej, uczestnicy protestu w dniu 23 maja 2023 r. w Brukseli, niniejszym przedstawiamy nasz wspólne postulaty:

1. Przywrócenia ceł i kontyngentów na ukraińskie produkty rolno-spożywcze.

2. Domagamy się rozszerzenia katalogu produktów ujętych w regulacji o tymczasowych środkach zapobiegawczych dotyczących przywozu z Ukrainy o jaja, mięso drobiowe, owoce i warzywa oraz o jej wydłużenie do czasu wejścia Ukrainy do Unii Europejskiej.

3. Stworzenia specjalnego funduszu na pomoc rolnikom z Europy Środkowo-Wschodniej szczególnie dotkniętym skutkami rosyjskiej inwazji na Ukrainę, finansowanego spoza środków przeznaczonych na Wspólną Politykę Rolną.

4. Umożliwienia krajom członkowskim z Europy Środkowo-Wschodniej na zastosowanie pomocy krajowej wedle decyzji ich rządów.

5. Zwiększenia dofinansowania do budowy szlaków transportowych, infrastruktury transportowej i portowej umożliwiających sprawny tranzyt towarów rolno-spożywczych z Ukrainy do portów nad Morzem Bałtyckim i Czarnym.

6. Wsparcie finansowe i kadrowe krajowych służb fitosanitarnych badających importowane płody rolne.

7. Wzmocnienia mechanizmów kontroli transportu na korytarzach solidarnościowych.

8. Szybsze reakcje organów Unii Europejskiej na bieżącą sytuację ekonomiczną w sektorze rolnym.

9. Weryfikacja założeń Zielonego Ładu oraz oceny wpływu na produkcję rolniczą dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych, rozporządzenia w sprawie zrównoważonego stosowania środków ochrony roślin

10. Jesteśmy przeciwko propozycjom zawartym w prawie o odbudowie zasobów przyrodniczych, którego wdrożenie doprowadzi do likwidacji wiele gospodarstw o zwierzęcym profilu produkcji.

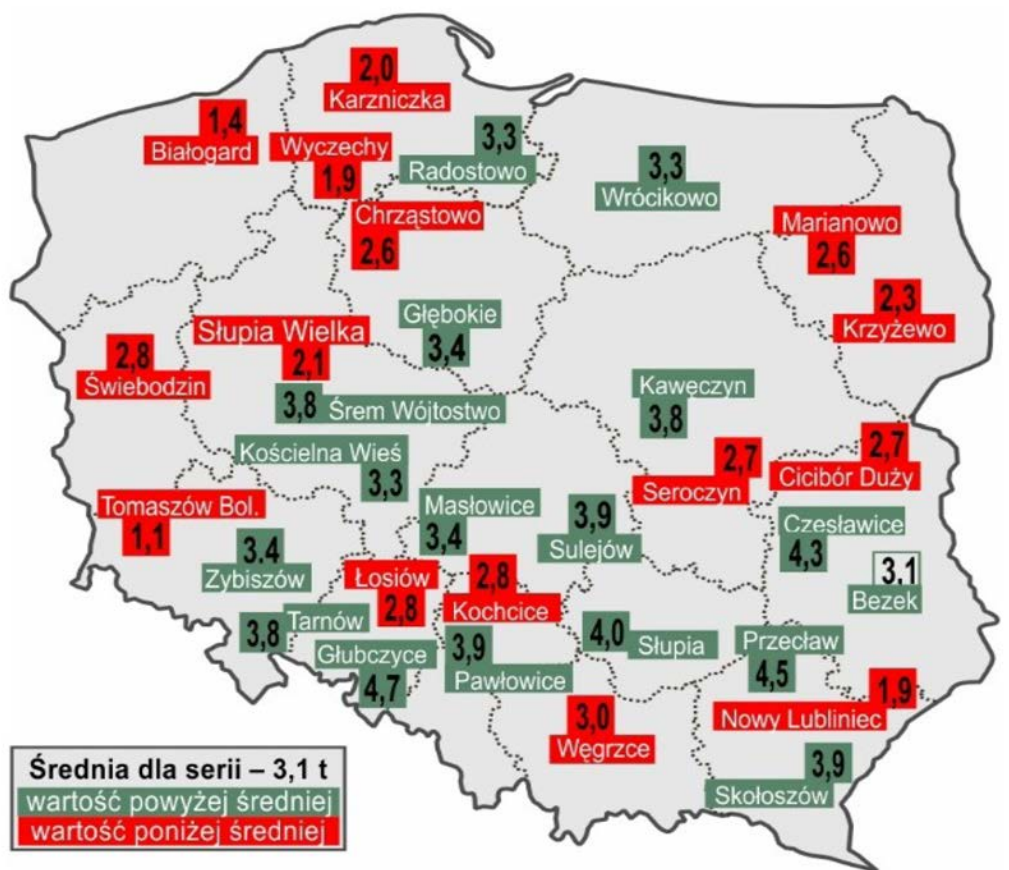
Opracowanie IRWŁ

Źródło: KRIR, tarnogórski.info

Obecnie soja (*Glycine max* (L.) Merrill) jest podstawową rośliną białkową na świecie i uprawiana jest w prawie 100 krajach, na łącznej powierzchni około 130 mln ha, co pod względem powierzchni daje soi miano czwartej rośliny uprawnej świata. W ciągu ostatnich dwóch dekad globalna produkcja soi podwoiła się i wynosi obecnie około 380 mln ton. Uprawa tego gatunku na świecie skoncentrowana jest głównie w pięciu krajach, uszeregowanych według malejącej powierzchni uprawy soi (Brazylia, USA, Argentyna, Chiny i Indie). Wzrost powierzchni uprawy soi, zwłaszcza w środkowej i północnej Europie staje się możliwy, dzięki wynikom prac hodowlanych nad tworzeniem odmian soi wyróżniających się cechą neutralności na długość dnia. Wykazano, że warunkiem rozprzestrzeniania się uprawy soi w nowych rejonach produkcyjnych jest dostępność odpowiednich odmian i wiedza na temat stopnia adaptacji do warunków środowiskowych uprawy. W środkowej i północnej Europie, w tym w Polsce istnieją duże możliwości rozszerzenia powierzchni uprawy soi. Nie mniej jednak, wymagane są prace na poziomie lokalnym, aby określić gdzie soja ma potencjalne możliwości ekonomicznego konkurencyjności w ramach obecnych systemów rolniczych. W tym celu ogólnokrajowy system badań odmianowych prowadzony w ramach Inicjatywy białkowej COBORU okazał się bardzo korzystnym programem. Na bieżąco określa się potencjał plonotwórczy i uzdolnienia adaptacyjne odmian soi. Wyniki badań pokazały, że bardzo wczesne, wczesne i średniowczesne odmiany soi można bez ryzyka uprawiać na obszarze całego kraju, rejonu uprawy soi w Polsce uwzględnia Mapa 1.

Rys 4. Średnie plony soi (t/ha) w doświadczeniach COBORU w roku 2022 roku.

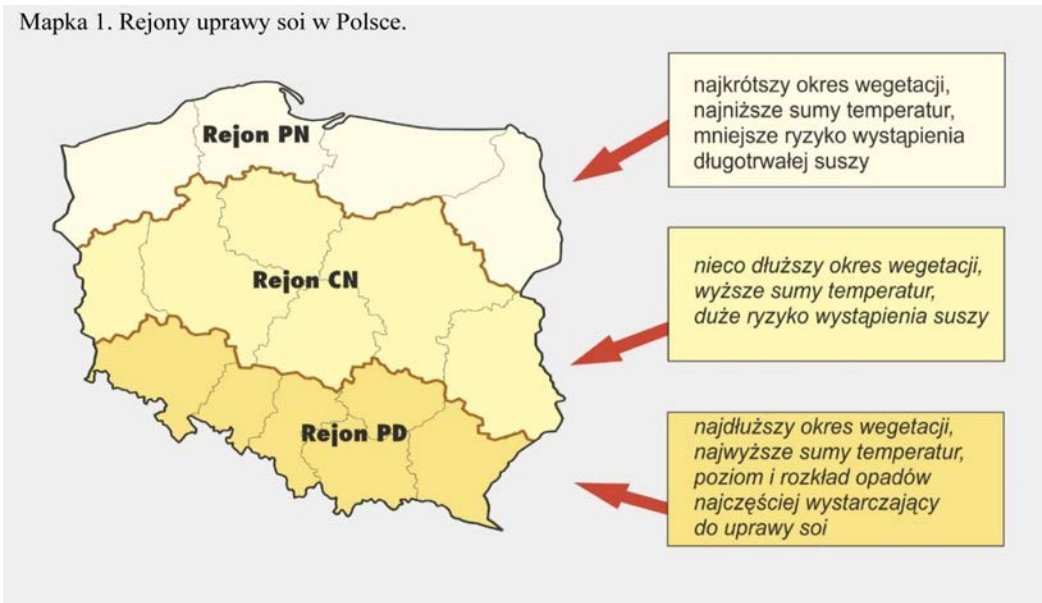

Soja jest gatunkiem wyjątkowo wrażliwym na niskie pH gleby. Optymalne pH powinno wynosić około 6,5 – 7,0.

Może być uprawiana na różnych glebach, jednak gleby z dużą zawartością azotu mineralnego nie są odpowiednie ze względu na ograniczenie brodawkowania i ryzyko nadmiernego wzrostu wegetatywnego soi. Gęstość siewu waha się do 70-75 nasion /m² dla odmian bardzo wczesnych, 60-65 nasion/m² dla odmian wczesnych i 55-60 nasion/m² dla odmian średniowczesnych. W uprawach ekologicznych gęstość siewu jest zazwyczaj wyższa, aby zrekompensować straty spowodowane mechanicznym zwalczaniem zachwaszczenia. Duża powierzchnia liściowa soi ogranicza erozję wodną oraz powietrzną, a także znacząco wpływa na zacienienie gleby. Soja posiada silny, palowy system korzeniowy, który pobiera wyplukane do podglebia składniki pokarmowe i przemieszcza je do warstwy ornej, gleba staje się lepiej napowietrzona. Ważną cechą soi, od której zależy poziom strat podczas zbioru jest wysokość osadzania najniższego strąka. Często znajduje się on na wysokości 4-5 cm od poziomu gleby, co uniemożliwia jego omłot.

Nasiona soi posiadają dużą zawartość białka (35% - 42%) o dobrym profilu aminokwasowym i tłuszczu (18% - 22%),

Mapka 1. Rejony uprawy soi w Polsce.

a to stanowi dużą wartość pokarmową dla ludzi i paszową dla zwierząt. Plon białka soi nawet przy jej plonowaniu na poziomie 2 t/ha jest porównywalny z plonem białka grochu i bobiku przy lepszym profilu aminokwasowym. Soja jest rośliną dnia krótkiego, wymaga dużego nasłonecznienia i stosunkowo wysokich temperatur. Dostatek wody w glebie to szansa na ograniczenie negatywnego zjawiska, jakim jest odrzucanie przez soję kwiatów i zawiązków strąków w czasie suszy.

Inokulacja bakteriami brodawkowymi (*Bradyrhizobium japonicum*) jest niezbędna do optymalnego wiązania azotu atmosferycznego z powietrza. Soja jest rośliną strukturotwórczą, a dzięki ścisłej symbiozie (mutualizm) z bakteriami brodawkowymi, które wiążą wolny azot z powietrza, nie wymaga nawożenia azotowego, a dla rośliny następczej stanowi dobry przedplon dla roślin zbożowych, przemysłowych i okopowych, pozostawiając w glebie azot (50-90 kg N/ha). W dobie integrowanej ochrony roślin zdrowotność soi stanowi zaletę. Nie jest ona żywicielem chorób i szkodników pasyżujących na zbożach i innych uprawach. Soja postrzegana jest jako roślina fitosanitarna ze względu na mały udział środków chemicznych w uprawie i niewielkie potrzeby nawozowe.

Rosnąca ranga soi niesie za sobą postęp hodowlany, a ruch odmian wyraźnie się ożywił. Z roku na rok zwiększa się liczba odmian zgłaszanych do badań urzędowych COBORU. Uprawa soi w Polsce staje się coraz bardziej powszechna. Obecnie w Krajowym rejestrze odmian (KR) znajduje się 40 odmian soi. Są to odmiany soi nowej generacji, z różnych grup wczesności, charakteryzujące się dużym potencjałem plonowania i adaptacją do uprawy w różnych warunkach glebowo – klimatycznych Polski. Aby zminimalizować ryzyko związane z produkcją soi konieczne jest dokładne poznanie tego gatunku, a także zaznajomienie się z technologią jej uprawy w warunkach klimatycznych naszego kraju. Potrzebne jest zebranie własnych doświadczeń i nabranie pokory w obliczu specyfiki tego gatunku. Aby efektywnie wykorzystać potencjał genetyczny odmian soi wymagane są lokalne badania odmianowe, w celu precyzyjnego określenia rejonów i potencjału produkcyjnego odmian. Wartościowy stał się prowadzony od sześciu lat ogólnokrajowy system badań bobowatych grubonasiennej i soi realizowany w ramach Inicjatywy białkowej COBORU.

Wyniki plonowania wszystkich potencjalnie najważniejszych rejonów uprawy soi dostępne są dla użytkow-

ników odmian na stronie internetowej www.coboru.gov.pl oraz na stronach internetowych stacji doświadczalnych COBORU, plonowanie soi dla województwa łódzkiego dostępne na www.sulejow.coboru.gov.pl

Najważniejsze czynniki w uprawie soi to: wybór właściwej lokalizacji i odmiany dostosowanej do lokalnych warunków użytkowania oraz przebieg pogody w sezonie wegetacyjnym. Ważnym zagadnieniem w ramach prac nad rozszerzeniem uprawy roślin białkowych, zwłaszcza soi jest skuteczny system transferu wiedzy i tworzenie List odmian zalecanych (LOZ) do uprawy na terenie województwa.

Na liście w roku 2023 w województwie łódzkim znalazło się 9 odmian:

1.	Abaca	6.	Magnolia PZO
2.	Acardia ^{CCA}	7.	Obelix ^{CCA}
3.	Achillea ^{CCA}	8.	Sahara ^{CCA}
4.	Adessa	9.	Sirelia ^{CCA}
5.	Ceres PZO		

Iwona Michalska
COBORU Stacja Doświadczalna
Oceny Odmian w Sulejowie
www.sulejow.coboru.gov.pl

Uprawa roślin miododajnych opłaca się rolnikom

Aktywność owadów zapylających ma bez wątpienia znaczący wpływ na plon owoców i warzyw a także roślin oleistych i białkowych. Liczne badania wskazują, że nawet w przypadku roślin samopylnych, zapylenie przez owady poprawia wielkość i jakość plonu.

Dobrym przykładem jest tu rzepak, którego plon odmian mieszańcowych, dzięki świadczonej przez pszczoły „usłudze zapylania”, może być nawet o 50% większy. Z kolei w przypadku malin i truskawek owoce zawiązane bez pszczoł są niekształtne i około 20% mniejsze w porównaniu z owocami z kwiatów zapylonych przez pszczoły. Komisja Europejska szacuje, że roczna wartość pracy owadów zapylających (pszczoł miodnych, trzmieli i dzikich zapylaczy) na rzecz rolnictwa w UE wynosi około 22 miliardów euro.

Aby uprawę odwiedzały zapylacze trzeba zapewnić im bazę pożytkową dostępną przez cały sezon – wysiewając mieszanki miododajne. W skład takiej mieszanki powinny wejść gatunki roślin kwitnących w różnych terminach. Oczywiście w utrzymaniu pożytecznych owadów w pobliżu plantacji ważne jest także zgodne z instrukcją, odpowiedzialne stosowanie środków ochrony roślin.

Współpraca rolnik-pszczelarz

Dobra współpraca pomiędzy rolnikiem a pszczelarzem może być zainicjowana przez każdą ze stron. Polega ona zarówno na przestrzeganiu prawa i dobrych praktyk rolniczych i pszczelarskich, jak i na życzliwej, bezpośredniej komunikacji. Pszczelarz współpra-

cę powinien rozpocząć od sprawdzenia dostępności miejsca dla pasieki w odpowiedniej bliskości do miejsca uprawy i skontaktowania się z właścicielem lub inną osobą uprawnioną do użytkowania terenu. W związku z tym, że pszczelarz odpowiada za szkody wyrządzone przez pszczoły, powinien on zlokalizować pasiekę zgodnie z dobrą praktyką, w sposób nie utrudniający życia mieszkańcom sąsiednich działek, w odpowiedniej odległości od dróg i budynków. Rolnik przede wszystkim musi pogodzić wykonywanie zabiegów ochrony roślin z bezpieczeństwem owadów zapylających, w tym pszczoły miodnej. Wskazane jest powiadomienie pobliskich pszczelarzy o terminie planowanych oprysków.

O wszystkich dobrych praktykach współpracy rolnika z pszczelarzem można dowiedzieć się także w specjalnym module na platformie edukacyjnej www.akademiapsor.pl

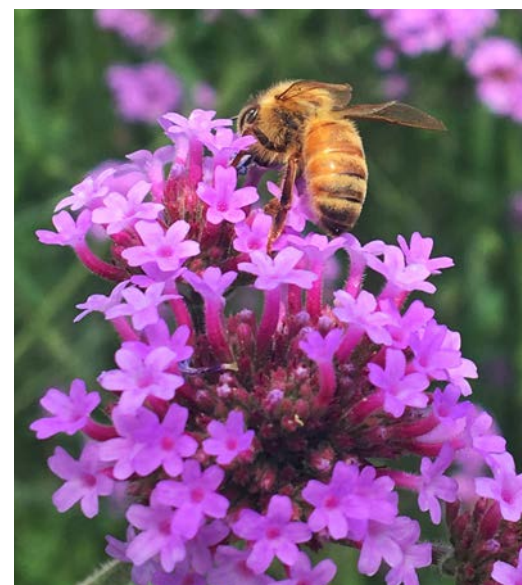
Płatności bezpośrednie za rośliny miododajne

Od 2019 roku wysiewanie roślin miododajnych jeszcze bardziej się opłaca, ponieważ za takie działania można otrzymać płatności bezpośrednie z ARiMR za zazielenienie. Aby uzyskać płatność wystarczy wysiać mieszankę roślin miododajnych składającą się co najmniej z dwóch gatunków zawartych w wykazie – łącząc typowe gatunki uprawnych roślin miododajnych (np. facelia, gorczyca, gryka, słonecznik) z innymi gatunkami (np. cząber, kocimiętka, kolendra, serdecznik, werbena, żywokost). Na obszarze z roślinami miododajnymi obowiązuje m.in. zakaz wypasu bydła i zakaz koszenia. Można przy nim natomiast ustawić ule z pszczołami. A zatem rolnik, który zdecyduje się na ustawienie uli w pasie roślin miododajnych, może zyskać potrójnie: wysoki plon, płatności z ARiMR i miód.

Pomagajmy pszczołom bez lipy

Hasło „Pomagajmy pszczołom bez lipy” można rozumieć dwojako, ale przede wszystkim pomaganie „bez lipy” oznacza mądre, faktyczne działania, które bezpośrednio przekładają się na dobrostan pszczoł i innych zapylaczy. Każdy z nas w łatwy sposób może zapewnić dostęp owadom do pokarmu wysiewając i sadząc

rośliny miododajne. Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin w ramach akcji „Pomagajmy pszczołom bez lipy” zachęca zarówno mieszkańców wsi, jak i miast do wysiewania i sadzenia roślin atrakcyjnych dla owadów zapylających. W ten sposób zwraca uwagę na niezmiernie ważną rolę owadów zapylających w rolnictwie i całym ekosystemie. Stowarzyszenie promuje również zawiązywanie współpracy rolników i pszczelarzy

– na partnerskich zasadach ze wzajemnym zrozumieniem specyfiki pracy obu stron. Taka współpraca zapewnia wymierne korzyści obu stronom.

Kampania PSOR #PomagajmyPszczołomBezLipy prowadzona jest na dedykowanym wydarzeniu na Facebooku, w którym każdy może wziąć udział. Wystarczy zasiać lub zasadzić rośliny miododajne w najbliższym otoczeniu i pochwalić się zdjęciami na stronie wydarzenia. Pokazując swoje zaangażowanie w mediach społecznościowych motywujemy innych do działania na rzecz owadów zapylających.

dr Joanna Gałązka

Chcesz mieć zdrowe, dorodne plony?

Czas sięgnąć po nasze nawozy!

MINERALNE WAPNO NAWOZOWE

ZAWIERAJĄCE MAGNEZ

INDUSTRIA
Świętokrzyska Grupa Przemysłowa

Świętokrzyska Grupa Przemysłowa
INDUSTRIA S.A.
ul. Na Ługach 7, 25-803 Kielce

Kontakt w sprawie nawozów:
nawozy@sksmkielce.pl
+48 724 660 021
+48 501 557 215

Biuro Zarządu i adres do korespondencji:
ul. Sandomierska 105, 25-324 Kielce

www.industria.eu

Uwaga! Przywrócenie obowiązkowych szkoleń i badań sprzętu

Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa informuje, że z dniem 4 maja br. zostaje przywrócony obowiązek posiadania ważnych zaświadczeń o ukończeniu szkoleń w zakresie środków ochrony roślin oraz obowiązek badania sprzętu do stosowania środków ochrony roślin.

Od dnia 4 maja 2023 r. zostanie przywrócony **obowiązek posiadania stosownych uprawnień, w tym szkolenia z zakresu środków ochrony roślin do:**

- nabywania środków ochrony roślin przeznaczonych dla użytkowników profesjonalnych;
- dokonywania zbycia środków ochrony roślin profesjonalnemu użytkownikowi;

- dokonywania zbycia środków ochrony roślin nabywcy innemu, niż użytkownik profesjonalny, bez możliwości bieżącej konsultacji z osobą posiadającą kwalifikacje;
- wykonywania zabiegów z zastosowaniem środków ochrony roślin przeznaczonych dla użytkowników profesjonalnych;

• świadczenia usług doradczych dotyczących metod ochrony roślin w zakresie realizacji wymagań integrowanej ochrony roślin oraz stosowania środków ochrony roślin.

Jednocześnie w tym samym terminie zostanie przywrócony **obowiązek okresowego badania potwierdzającego sprawności technicznej sprzętu do stosowania środków ochrony roślin**, którego badania wygasły/wygasną (przed dniem 4 maja 2023 r.) oraz dla sprzętu starszego niż 5 lat, który nie był wcześniej poddawany badaniom.

Uzupełnienie kwalifikacji oraz przeprowadzenie badania sprzętu należy wykonać w jednostkach do tego uprawnionych. Udostępniane są przez wojewódzkich inspektorów ochrony roślin i nasiennictwa pod adresem <http://piorin.gov.pl/srodki-ochrony-roslin/rejestry/>.

Sankcje karne!

Nieuzupełnienie ww. wymogów, po dniu 4 maja 2023 r. będzie podlegało karze grzywny.

Źródło: www.piorin.gov.pl

Zasiłek macierzyński dla ojca dziecka

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego informuje, że od dnia 26 kwietnia 2023 r. ojciec dziecka objęty ubezpieczeniem społecznym rolników może ubiegać się o zasiłek macierzyński w wymiarze 9 tygodni. Zasiłek będzie przysługiwał ojcu, jeżeli w dniu 26 kwietnia br. matka dziecka była uprawniona do zasiłku macierzyńskiego. Świadczenie będzie wypłacane w kontynuacji przyznanego wcześniej zasiłku macierzyńskiego matce dziecka.

Prawo do zasiłku będzie przysługiwało ojcu również z tytułu przysposobienia/ przyjęcia dziecka na wychowanie, w sprawie którego wydane zostało postanowienie sądu opiekuńczego o przysposobieniu rodzinie, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 14. roku życia.

Zasiłek macierzyński dla ojca przysługuje w wysokości 1000 zł miesięcznie. Kwotę świadczenia za niepełny miesiąc ustala się proporcjonalnie do liczby dni w tym miesiącu.

Ubezpieczonemu ojcu dziecka będzie przysługiwał zasiłek macierzyński, jeżeli wniosek o świadczenie złoży w terminie 3 miesięcy, od dnia zaprzestania pobierania zasiłku macierzyńskiego przez matkę.

Podstawa prawna:

- ustawa z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2023 r. poz. 208 ze zm.),
- ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 641).

Źródło: KRUS

Dodatkowe roczne świadczenie pieniężne dla emerytów i rencistów już w kwietniu

W kwietniowych terminach płatności świadczeń emerytalno-rentowych, razem z emeryturą lub rentą, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, wzorem lat ubiegłych, wypłaci uprawnionym świadczeniobiorcom dodatkowe roczne świadczenie pieniężne tzw. „trzynastą emeryturę”.

„Trzynasta emerytura” przysługuje wszystkim uprawnionym emerytom i rencistom w takiej samej wysokości (bez względu na wysokość pobieranego świadczenia), tj. w wysokości najniższej emerytury, która od 1 marca 2023 r. wynosi 1.588,44 zł brutto. Świadczenie to podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych i jest od niego odprowadzana składka na powszechne ubezpieczenie zdrowotne.

Poza zaliczką na podatek dochodowy oraz składką na ubezpieczenie zdrowotne z dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego nie będą dokonywane

żadne potrącenia i egzekucje. Trzynasta emerytura” zostanie wypłacona z urzędu, czyli bez konieczności składania wniosku o to świadczenie.

Świadczenie to przysługuje osobom, które w dniu 31 marca 2023 r. mają prawo do rolniczej emerytury lub renty, okresowej emerytury rolniczej bądź rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego.

Osobie, która ma prawo do kilku świadczeń, przysługuje tylko jedno dodatkowe roczne świadczenie pieniężne, które zostanie wypłacone przez właściwy organ emerytalno-rentowy. Osobom, którym KRUS wypłaca w zbiegu emerytury i renty rolnicze wraz ze świadczeniem przyznanym przez ZUS, dodatkowe roczne świadczenie pieniężne wypłaci KRUS.

Natomiast emerytom, którym KRUS wypłaca emeryturę rolniczą a ZUS emeryturę pracowniczą, dodatkowe roczne świadczenie pieniężne wypłaci Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Do renty rodzinnej, do której jest uprawniona więcej niż jedna osoba, przysługuje jedno dodatkowe świadczenie pieniężne w wysokości proporcjonalnej do liczby osób uprawnionych do renty na dzień 31 marca 2023 r., z wyłączeniem osób uprawnionych jednocześnie do renty socjalnej lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego.

Do każdego uprawnionego emeryta i rencisty zostanie wysłana decyzja o przyznaniu dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego. Razem z tą decyzją zostanie przekazana decyzja o podwyższeniu świadczeń od 1 marca 2023 r. (czyli tzw. decyzja waloryzacyjna).

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 9 stycznia 2020 r. o dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów (Dz. U. z 2022 r. poz. 2575)

Źródło: KRUS

ŚWIEŻE I ZDROWE BO ZE ZJAZDOWEJ

Kapusta – młoda kontra stara

Młoda kapusta jest dostępna w sklepach i na targach już od maja aż do sierpnia. To sezonowy letni przysmak, który najlepiej smakuje w połączeniu z młodymi ziemniakami i koperkiem. Przygotowane z niej potrawy są lekkie, smaczne, a także pełne wartościowych składników.

Tak zwana młoda kapusta to nic innego, jak tradycyjna kapusta biała, ale pochodząca z wcześniejszych zbiorów. Warzywo to należy do rodziny kapustowatych i występuje aż w 38 gatunkach. Z łatwością może być uprawiana na niemal wszystkich obszarach klimatu umiarkowanego. Młoda kapusta różni się od kapusty późniejszej. Ma bardziej kruche liście o intensywnie zielonym zabarwieniu i jest słodsza. Zastosowanie młodej kapusty jest takie samo jak białej, ale powstałe z jej wykorzystaniem dania są łagodniejsze w smaku..

Kapuściane fakty i mity

Powszechnie uważa się, że dania z kapusty są ciężkostrawne. W pewnym sensie jest to prawda. Potrawy kapustne przeważnie są ciężkie i kaloryczne, ponieważ zazwyczaj przyrządza się je z dodatkiem tłustego mięsa i innych ciężkostrawnych dodatków. Jednak kapusta sama w sobie jest niskokaloryczna. Zawiera zaledwie 40 kcal w 100 g. Niemniej jednak warzywo to należy do grupy wzdymających. Oznacza to, że niektórzy faktycznie mogą po jej spożyciu cierpieć na różne dolegliwości układu pokarmowego. Nie trzeba jednak całkowicie zrezygnować z konsumpcji dań kapustnych. Można zastosować prosty sposób na to, by uniknąć nieprzyjemności trawiennych. Tym sposobem jest gotowanie kapusty z dodatkiem przypraw ułatwiających trawienie, a więc z np. kminkiem, majerankiem, koprem włoskim lub imbirem. Warzywa kapustnych (w tym kapusty), nie powinny spożywać zbyt często, osoby cierpiące na niektóre schorzenia tarczycy. Zawarte w niej substancje wolotwórcze (goitryna i progoitryna) utrudniają przyswajanie jodu, co może doprowadzić do niedoborów tego pierwiastka w organizmie.

Kapusta nie jest pusta

Dania z kapusty warto spożywać nie tylko ze względu na smak, ale także ze względu na bogatą wartość odżywczą.

Warzywo to zawiera duże ilości witaminy C. Jest jej mniej więcej tyle samo co w cytrynie (30-36 mg w 100 g świeżej masy), a jak wiadomo kapustę spożywa się w większej ilości. Zawiera także witaminy: A, E oraz z grupy B. Jest bogata w mikroelementy takie jak: fosfor, mangan, miedź, potas, wapń, żelazo oraz sód. Kapusta jest ponadto dobrym źródłem siarki – pierwiastka odpowiedzialnego za stan włosów i paznokci. Stąd też specyficzny zapach gotowanej kapusty..

Nie tylko ze słoniną

To typowo polskie warzywo powinno częściej pojawiać się na naszych stołach, ze względu na wartość odżywczą i niepowtarzalny smak. Bez kapusty

nie można wyobrazić sobie wielu dań kuchni polskiej. W sezonie można cieszyć się smakiem młodej kapusty. W kolejnych okresach pozostaje spożywanie jej tradycyjnej, późniejszej wersji. Kapusta świetnie nadaje się do dłuższego przechowywania, dlatego może być spożywana przez cały rok. Na surowo najczęściej wykorzystywana jest do surówek, a w postaci gotowanej najczęściej serwuje się z niej dania mięsne, takie jak bigos czy gołąbki. Jednak można się pokusić także o przygotowanie kapusty w wersji wegetariańskiej.

Źródło: www.akademiodobregosmaku.sggw.pl

Leczo z młodą kapustą

Przygotowanie:
W dużym garnku rozgrzać oliwę z oliwek i podsmażyć poszatowaną cebulę. Pokroić papryki i kapustę i dodać do garnka. Zalać szklanką wody i gotować bez przykrycia przez około 15-20 minut. Następnie wlać przecier pomidorowy i dodać przyprawy. Gotować jeszcze przez 5 minut. Podawać z ryżem, makaronem lub pieczywem.

Zdjęcie <http://www.akademiodobregosmaku.sggw.pl/wege-leczo-z-młoda-kapusta/>

Składniki:

- cebula
- łyżka oliwy z oliwek
- 3 papryki (żółta, czerwona i zielona)
- pół główki młodej kapusty
- 200 ml przecieru pomidorowego
- papryka wędzona, sól, pieprz

Łódzki Rynek Hurtowy Zjazdowa S.A.

ul. Budy 4 91-610 Łódź tel.: 42 650 87 02 marketing@zjazdowa.com.pl

KGW Bednary – smak i pasja!

Koło Gospodyń Wiejskich Bednary powstało w 1966 roku z inicjatywy pani Adeli Pesko, która była też pierwszą przewodniczącą. Idea integrowania się i wspólnej pracy, wypoczynku oraz zabawy jest u nas wciąż nieprzerwanie żywa. Aktualnie koło liczy 25 członków, prym wiodą panie, ale nie tylko. Jako pierwsze koło w powiecie łowickim mieliśmy w swoich szeregach również panów, a obecnie jest ich aż pięciu!

Od 12 lat funkcję przewodniczącej pełni moja skromna osoba, czyli Grażyna Haczykowska. Jesteśmy bardzo aktywnym kołem. Spotykamy się przy różnych okazjach, gdzie wymieniamy się ciekawymi pomysłami dotyczącymi działalności koła i wdrażamy je w życie. Bierzymy też udział w różnych imprezach plenerowych, konkursach i pokazach kulinarnych. Zajęliśmy w 2011 roku I miejsce na Księżackim Jadle na najlepszy bigos. Sukces udało się powtórzyć w 2016 roku w konkursie na najlepszy rosół. Jury konkursu oczarował smak perliczki! Oczywiście służyliśmy Państwu przepisem!

Byliśmy również laureatami plebiscytu zorganizowanego przez Dziennik Łódzki na najpopularniejsze koło gospodyń w powiecie łowickim. Dzięki wsparciu LGD „Ziemia Łowicka” i ośrodkowi „Działaj Lokalnie” zorganizowaliśmy w tym roku Vegę - warsztaty kulinarne, na których przygotowaliśmy pyszne bigosy i kotlety wegańskie. Cieszyły się one dużym powodzeniem.

Specjalnie dla Czytelników miesięcznika „W nowej roli” prezentujemy przepis na bigos wegański z kapusty kiszzonej i słodkiej.

Grażyna Haczykowska

BIGOS WEGAŃSKI z kapusty kiszzonej i słodkiej

Składniki

- 1 kg kwaśniej kapusty
- 1 kg poszatkowanej białej kapusty
- 4 duże cebule
- 2 marchewki
- 2 świeże gruszki
- pół garstki sliwek suszonych
- 600 g pieczarek
- 6 lub 10 kapeluszy suszonych grzybów leśnych (zmielić na proszek)
- 1 szklanka rodzynek
- kilka fig suszonych
- 1 łyżeczka mielonego pieprzu
- 1 łyżeczka majeranku
- 10 kulek ziela angielskiego
- 5 kulek rozgniecionych jałowca
- 5 liści laurowych
- 100 ml oleju

Przygotowanie

Cebulę obieramy i podsmażamy na oleju. Dodajemy starte na tarce marchewki, krojone pieczarki i wszystko smażymy. Do garnka wkładamy kapustę kiszoną i białą surową. Następnie dodajemy podsmażone cebule, pieczarki, zmielone grzyby, marchew, gruszki starte, sliwki suszone, rodzyнки, figi i przyprawy. Dolewamy tyle wody, by kapusta była przykryta. Gotujemy mieszając około 2 godzin, a potem doprawiamy jeszcze do smaku.

Smacznego!

